

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเกี่ยวกับ
มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มี
ส่วนได้เสียสาธารณะ

ผู้เขียน

นายปฐมชัย กรเลิศ

ปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.มนตรีพิศ ตั้งเอกจิต

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะตามลักษณะประชากร โดยใช้วิธีเก็บแบบสอบถามทางไปรษณีย์และการส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย จำนวน 348 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุ 31-40 ปี จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี สาขาบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเฉพาะผู้สอบบัญชีภาษีอากรเพียงอย่างเดียว (ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต) มีประสบการณ์ในการสอบบัญชีภาษีอากรอยู่ระหว่าง 3-6 ปี และประกอบอาชีพสอบบัญชีภาษีอากรเป็นอาชีพรอง โดยไม่มีผู้ช่วยในการสอบบัญชีภาษีอากร

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะผ่านการอบรมสัมมนา โดยเห็นด้วยว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะช่วยลดความยุ่งยากด้านการคำนวณกำไรสุทธิทางบัญชีได้ และทำให้การจัดทำบัญชีง่ายขึ้น นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่ต้องการพัฒนา

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ด้านหนี้สินและส่วนของเจ้าของเพิ่มเติมมากที่สุด

ทั้งนี้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับประเด็นคำถาม เกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะจากจำนวนผู้ตอบ ถูกน้อยที่สุดไปมากที่สุด พบว่า ประเด็นการวัดมูลค่าและการรับรู้รายการทางการเงินบัญชี ของมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะมีผู้ตอบถูกน้อยที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ระบุได้ว่าสถานการณ์นั้นได้เกิดขึ้นภายหลังรอบ ระยะเวลารายงาน ไม่ถือเป็นเหตุการณ์หลังรอบระยะเวลารายงานที่ต้องทำการรับรู้และวัดมูลค่า เสมอไป รองลงมาได้แก่ประเด็นเกี่ยวกับเงินลงทุนในตราสารทุนที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อขายให้ วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ผลต่างจากการปรับมูลค่ายุติธรรมบันทึกรายการแยกต่างหากใน ส่วนของเจ้าของ ประเด็นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนวัดมูลค่าเริ่มแรกโดยใช้วิธีราคาทุน และประเด็นผลประโยชน์ของพนักงาน ตั้งประมาณการหนี้สินด้วยการใช้ประมาณการที่ดีที่สุด โดยไม่ต้องใช้หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย เป็นต้น

นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีภาษีอากรแตกต่างกัน ในประเด็นที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และขอบเขตของมาตรฐานรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามอายุ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ประสบการณ์การสอบบัญชีภาษีอากร การเป็นทั้งผู้สอบบัญชีภาษีอากร และผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และลักษณะการประกอบอาชีพสอบบัญชีภาษีอากร

Independent Study Title	Knowledge and Understanding of Tax Auditors About Financial Standards for Non – Publicly Accountable Entities
Author	Mr. Pathomchai Kornlert
Degree	Master of Accounting
Independent Study Advisor	Lecturer Dr. Manatip Tangeakchit

ABSTRACT

The objective of this independent research is to study knowledge and understanding of tax auditors about financial standards for non–publicly accountable entities and to compare the differences of knowledge and understanding of tax auditors about financial standards for non–publicly accountable entities following the population characteristics. Questionnaires from 348 tax auditors were utilized via snail mail and e-mails. Results were then analysed by descriptive statistic such as frequency, percentage and mean. In addition, t-test statistic was used to compare the mean and the F-test statistic was for analysis of variance (ANOVA) with the level of significant at 0.05.

The result of the research has found that most of tax auditors were male, aged between 31-40 years old, and educated to a bachelor degree in accounting. Most of them were the tax auditors (not certified public accountants) with the 3-6 years experiences of tax auditing and were employed related to tax auditing as a second job without assistants in tax auditing.

Most tax auditor learned about financial standards for non–publicly accountable entities from attending seminars. Most of them agreed that the financial standards for non–publicly accountable entities help reduce the difficulty of accounting net-income calculation which makes the bookkeeping easier. Furthermore, most tax auditors need to improve their knowledge and

understanding about financial standards for non–publicly accountable entities regarding liabilities and the owner’s equity.

The knowledge and understanding of the tax auditors about financial standards for non–publicly accountable entities was at a middle level. Analysis about the financial standards for non–publicly accountable entities in order from the least to greatest, found that the accounting measurement and recognition of the financial standards for non–publicly accountable entities had the least of the correct answers especially, the point about the events after the end of the reporting period was not always the event to be recognized and measured. The next least points were about the investment in equity instruments considering as an available-for-sale-securities had to be valued by using fair value, the variance from adjusting fair value must be recorded separately in owner’s equity, The investment property must be valued initially by using cost method and the employee’ benefit and finally, estimating liabilities by applying the best estimation method without using actuarial science etc.

In addition, the result has found that the knowledge and understanding of the tax auditors were different in the point of purposes, concept and scope of the Financial Standards for non–publicly accountable entities with the level of significant at 0.05 divided by ages and experiences of the tax auditors, being both tax auditors and certified public accountants and the characteristic of tax auditing employment.